

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1418202134
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Posluchová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1418202134.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Posluchovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Magdalény Florekovej v právnej veci žalobcu: G.. A. M., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, R., právne zastúpený Mgr. Peter Hargaš, advokát, so sídlom Košická 56, Bratislava, proti žalovanej: K. M., rod. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. - N., korešpondenčná adresa: Arrow Electronics Slovakia, s.r.o., Rožňavská 24, Bratislava, právne zastúpená JUDr. Lucia Danišovičová, advokátka, so sídlom Drieňová 1/D, Bratislava, o návrhu na zrušenie BSM za trvania manželstva, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 15.júla 2019 č. k. 7C/19/2018-117, takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa náhrady trov konania potvrdzuje.
Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie súd konanie zastavil a priznal žalobcovi vrátenie súdneho poplatku za návrh v sume 75,80€, ktorý mu bude vrátený prostredníctvom prevádzkovateľa centrálného systému evidencie, zúčtovania a vrátenia súdnych a správnych poplatkov Slovenská pošta, a.s., do 30 dní odo dňa doručenia odpisu právoplatného rozhodnutia. Zároveň rozhodol, že priznal žalovanej nárok náhrady trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto uznesenia.

1.1. Rozhodnutie v časti zastavenia konania odôvodnil ustanoveniami § 144, § 145 ods. 1, § 146 ods. 1 C.s.p., keď podaním doručeným súdu dňa 13.06.2019 žalobca vzal žalobu na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva v celom rozsahu späť s odôvodnením, že v konaní vedenom pod sp.zn. 13P/170/2017 vedenom na Okresnom súde Bratislava IV súd rozhodol o rozvoде manželstva a k zrušeniu BSM dochádza zo zákona a preto žalobca nevidí dôvod pokračovať v tomto súdnom konaní a navrhol, aby súd konanie zastavil. Žalobca si nárok na náhradu trov konania neuplatnil. V prípade, že si žalovaná bude žiadať nárok na náhradu trov konania žiadala, aby súd rozhodol, že žiadnemu zo strán sporu nárok nepriznáva, pretože zrušenie BSM bolo dosiahnuté na základe návrhu na rozvod manželstva podaného žalovanou.

1.2. O vrátení súdneho poplatku rozhodol v zmysle § 11 ods. 3, zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov a keďže žalobca uhradil súdny poplatok v sume 82,50,- € súd rozhodol o vrátení kráteného súdneho poplatku žalobcovi za žalobu vo výške 75,80,- €.

1.3. O náhrade trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 256 ods. 1, § 262 ods. C.s.p. Žalovanej vznikli trovy na základe výzvy na vyjadrenie sa k podanej žalobe a uplatnila si nárok na náhradu trov konania za 3 právne úkony a preto žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko žalobca procesne zavinil zastavenie konania (keď procesným úkonom vzal žalobu späť).

2. Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca, a to proti výroku o trovách konania, keď mal zato, že nebol dôvod na priznanie náhrady trov súdneho konania, pretože sú tu dôvody osobitného zreteľa, ktoré sú podľa § 257 C.s.p. dôvodom na nepriznanie náhrady trov konania. Súd vôbec nezobral do úvahy, že samotná žalovaná podala návrh na rozvod manželstva v konaní pod sp.zn.: 13P/170/2017 vedenom na tunajšom súde a napriek tomu nelogicky sa v tomto konaní bránila zrušeniu bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva, pričom už od roku 2017 neprispieva na spoločnú domácnosť a navyše žiada od otca platiť výživné. Žalovaná neuviedla žiadny logický dôvod, ktorý by odôvodňoval potrebu zachovania BSM do času rozvodu. Samotná žalovaná vo svojom vyjadrení zo dňa 19.11.2018 uviedla, že „Návrh žalobcu navrhuje žalovaná zamietnuť a to z dôvodu, že nie sú splnené hmotnoprávne podmienky stanovené právnym predpisom na zrušenie BSM“, t.j. žalovaná uviedla, že BSM nechce zrušiť, len preto, že to podľa nej zákon nedovoľuje, a tiež napriek tomu, že v tom istom vyjadrení uviedla: „Žalovaná nemá extrémny záujem na udržaní BSM“. Čiže žalovaná napriek tomu, že tiež chcela dosiahnuť zrušenie BSM, tak žiadala návrh zamietnuť a robila vyjadrenia, ktoré sú v priamom rozpore s jej postojom a ďalším jej konaním (podanie návrhu na rozvod, odchod zo spoločnej domácnosti, nekomunikovanie so žalobcom ohľadom financií). Je zrejmé, že žalovaná vo veci nemusela urobiť žiadne vyjadrenia, pretože nemala záujem na udržaní BSM a teda akékoľvek jej vyjadrenia boh nehospodárne, pretože jediným výsledkom, ak by vo veci neuviedla žiadne vyjadrenie, by bolo zrušenie BSM, na udržaní ktorého nemala záujem a žalovaná mala záujem výlučne robiť naschvál, čoho dôkazom je aj protichodná argumentácia v jej vyjadreniach. Konanie žalovanej je možné priamo subsumovať pod čl. 5 C.s.p., pretože jej vyjadrenia v konaní a uplatnenie trov súdneho konania sú zjavným zneužitím práva a súd bol povinný jej vyjadrenia pri rozhodovaní o trovách konania preskúmať, posúdiť a nepriznať náhradu trov súdneho konania, keďže neboli účelné alebo tu boli dôvody osobitného zreteľa.

2.1. Ďalej uviedol, že v žalobe nežiadal priznať náhradu trov právneho zastúpenia, žiadal priznať iba polovicu súdneho poplatku a to práve s ohľadom na to, že samotná žalovaná žiadala rozvod a teda zrušiť aj BSM a predpokladal, že žalovaná bude konať rozumne a so zrušením BSM bude súhlasiť, keďže to bolo aj v jej záujme. Vzhľadom na to, že vyjadrenia žalovanej a samotné právne zastúpenie žalovanej bolo absolútne neúčelné v tomto konaní, keďže žalovanej bolo úplne jedno ako dopadne toto súdne konanie, je vyššie uvedené dôvodom hodným osobitného zreteľa na to, aby náhrada trov konania nebola žalovanej priznaná. Na základe uvedeného žiadal aby odvolací súd zmenil výrok o náhrade trov konania a rozhodol tak, že náhrada trov súdneho konania sa nepriznáva žiadnej strane a to z dôvodu, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, t.j. že vyjadrenia žalovanej vzhľadom na jej postoj k návrhu žalobcu boli absolútne neúčelné a nehospodárne.

2.2. V prípade, že odvolací súd neprihliadne na dôvody osobitného zreteľa, tak žalobca poukázal na ustanovenie § 251 C.s.p. a mal zato, že vzhľadom na skutočnosť, že žalovanej bolo úplne jedno ako dopadne súdne konanie o zrušení BSM, tak všetky trovy ňou uplatnené sú neúčelné, keďže sú v rozpore s cieľom, ktorý v konaní sledovala. Zasielanie vyjadrení bez akéhokoľvek účelu (odôvodnenia, prečo je potrebné zachovať BSM z praktických dôvodov) je nadbytočné a teda nie je účelné, a preto jej nemôže vzniknúť nárok na náhradu trov konania.

3. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrila žalovaná ktorá navrhla aby odvolací súd aby napadnuté uznesenie ako správne potvrdil, zároveň si uplatnila nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Žalobca v konaní pred súdom prvej inštancie netvrdil a ani vo svojom odvolaní netvrdil žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd výnimočne mohol náhradu trov konania žalovanej ako úspešnej strane nepriznať a to tak ako tieto dôvody chápe normatívny text zákona. Práve dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočnosť nepriznania trov konania sú hmotnoprávnymi predpokladmi pre použitie ust. § 257 C.s.p. na ktorý sa žalobca odvoláva. Za dôvody hodné osobitného zreteľa za žiadnych okolností nemožno považovať to, že sa žalovaná žalobe žalobcu bránila v zmysle práv jej priznaných - žalovaná v konaní prezentovala svoje právne názory. Vyjadrenia žalobcu k tomu, že žalovaná sa v skutočnosti vôbec nemusela k jeho žalobe vyjadrovať a napriek výzve súdu mohla v konaní zostať pasívna, a že svojím vyjadrením k žalobe, ktoré učinila ako procesná strana mala zjavne zneužívať svoje právo, považujeme za scestné, za absurdné a za prejav základného nepochopenia účelu zákona zo strany žalobcu - nakoniec takýmto spôsobom viedol žalobca voči žalovanej aj ďalšie konania.

3. Žalobca nevyužil svoje právo a repliku nepodal.

4. Odvolací súd preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania (výrok o náhrade trov konania) v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 C.s.p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Podľa § 256 ods. 1 C.s.p. ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

5.1. Podľa § 257 C.s.p. výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

5.2. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

5.3. Podľa § 262 ods. 2 C.s.p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa žalobou doručenou súdu prvej inštancie dňa 10.05.2018 domáhal zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva s poukazom na ustanovenie §148 ods. 2 Občianskeho zákonníka dôvodiac, že ďalšie trvanie by odporovalo dobrým mravom. Podaním doručeným súdu dňa 13.06.2019 žalobca vzal žalobu na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva v celom rozsahu späť s odôvodnením, že v konaní vedenom pod sp.zn. 13P/170/2017 vedenom na Okresnom súde Bratislava IV dňa 4.6.2019 súd rozhodol o rozvoze manželstva a k zrušeniu BSM dochádza zo zákona a preto žalobca nevidí dôvod pokračovať v tomto súdnom konaní.

7. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že v posudzovanej veci žalobca procesne zaviniel zastavenie konania v dôsledku čoho je povinný v zmysle § 256 ods. 1 C.s.p. nahradiť trovy konania žalovanej. Zodpovednosť za zastavenie konania je výlučne procesného charakteru a v zásade ju nesie subjekt, ktorý svojim správaním zastavenie konania vyvolal. V prípade späťvzatia žaloby je týmto subjektom primárne žalobca, ktorý vzal žalobu späť, čím bezprostredne zapríčinil zastavenie konania. Žalovanému vzniká povinnosť nahradiť trovy konania vtedy, ak po podaní žaloby konal v zmysle žalobného petitu, čím splnil to, čoho sa žalobca v konaní domáhal a v dôsledku jeho správania sa stala pôvodne dôvodne podaná žaloba pre žalobcu bezpredmetnou, nakoľko došlo k uspokojeniu jeho nároku. V takomto prípade sa pre účely rozhodnutia o náhrade trov konania prezumuje, že žaloba bola podaná dôvodne a späťvzatie žaloby bolo spôsobené správaním žalovaného, ktorému sa pričíta procesné zavinenie zastavenia konania.

8. Výnimkou zo zásady zodpovednosti za výsledok konania je ustanovenie § 257 C.s.p., ktoré umožňuje súdu, aby vo výnimočných prípadoch z dôvodov hodných osobitného zreteľa strane sporu, ktorá by inak mala právo na náhradu trov konania, túto náhradu nepriznal. Úvaha súdu, či ide o výnimočný prípad a či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, musí vždy zodpovedať zvláštnym okolnostiam konkrétneho prípadu, ktoré musia mať výnimočnú povahu. Pri skúmaní, či sú v konkrétnej veci dané dôvody hodné osobitného zreteľa, je potrebné prihliadať jednak k majetkovým, sociálnym, osobným a ďalším pomerom všetkých strán sporu, ako aj k okolnostiam, ktoré viedli k uplatneniu nároku, k postojom strán pred začatím a v priebehu konania a pod., pretože iba tieto kritéria sú určujúce pri aplikácii postupu v zmysle § 257 C.s.p.. Zmyslom tohto ustanovenia je odstrániť nadmernú tvrdosť zákona, ak by rozhodnutie o trovách konania v obvyklom režime § 255 alebo § 256 ods. 1 C.s.p. bolo výnimočne neprimerané či nespravodlivé.

9. Odvolací súd v posudzovanej veci dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočnú aplikáciu § 257 C.s.p. nevzhliadol. Žalobca ako už bolo uvedené vyššie podal žalobu na zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov za trvania manželstva s poukazom na ustanovenie §148 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keď ako uviedol priamo v žalobe mal vedomosť o tom, že na Okresnom súde Bratislava IV pod sp.zn. 13P/170/2017 prebieha konanie o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvoze manželstva. Musel si byť teda vedomý že po rozhodnutí súdu v konaní sp. zn. 13P/170/2017 bude jeho žaloba o zrušenie BSM za trvania manželstva bezdôvodná. Ak sa napriek tomu rozhodol žalobu podať, tak táto skutočnosť pri rozhodovaní o trovách konania pri späťvzatí žaloby nemôže byť na ťarchu žalovanej.

10. Žalobca v odvolaní poukazoval nato, že dôvodmi hodnými osobitného zreteľa, je skutočnosť, že samotné právne zastúpenie žalovanej bolo absolútne neúčelné v tomto konaní, keďže žalovanej bolo úplne jedno ako dopadne toto konanie a jej správanie je možné priamo subsumovať pod čl. 5 C.s.p., pretože jej vyjadrenia v konaní a uplatnenie trov súdneho konania sú zjavným zneužitím práva.

10.1 Námitky žalobcu uvedené v odvolaní sú právne irelevantné, keď vyššie uvedené konanie žalovanej nie je možné považovať za dôvod hodný osobitného zreteľa. Ústava garantuje každému právo na právnu pomoc. V zmysle ustálenej judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky nie je možné vymedziť kategóriu subjektov, ktorá by z hľadiska právneho zastúpenia mala odlišné postavenie, a tak jej de facto právo na zastúpenie advokátom v konaní upierať a z hľadiska ostatných strán sporu ju diskriminovať. Stranu sporu nie je možné sankcionovať tým, že jej nebude priznaná náhrada nákladov zodpovedajúca výške odmeny advokáta s tým, že sa mohol v konaní brániť sám (porovnaj rozhodnutie NS SR sp. zn. 4MCdo/16/2014). Odvolací súd zastáva názor, že žalovaná mala právo na právne

zastupovanie a aby sa v konaní dostupnými prostriedkami pokiaľ so žalobou nesúhlasí bránila. Uvedené konanie žalovanej ale nie je možné samé o sebe bez ďalšieho považovať za dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 C.s.p., ktoré by umožňovali úspešnej žalovanej náhradu trov konania nepriznať, lebo potom by ustanovenia ohľadne rozhodovania o trovách konania podľa § 256 ods. 1 C.s.p. vzhľadom na zavinenie zastavenia konania nemali zmysel.

11. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd uznesenie súd prvej inštancie v napadnutom výroku o trovách konania podľa § 387 ods. 1 C.s.p. potvrdil ako vecne správne.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 C.s.p.. Žalovaná mala v odvolacom konaní plný úspech, preto jej vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov prvoinštančného i odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 C.s.p.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa

predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 C.s.p.).